

včera 10:00

Zástupci profesních asociací žádají přehodnocení státního rozpočtu na kulturu

Zástupci profesních asociací žádají o přehodnocení návrhu státního rozpočtu na rok 2026, který počítá s výdaji na kulturu o 1,17 miliardy korun nižšími oproti návrhu minulé vlády. Ve zprávě nazvané Kultura pod tlakem to uvedla Unie zaměstnavatelských svazů ČR.

Podle ní je předložený návrh v rozporu s programovým prohlášením vlády, které deklaruje podporu kultury jako významné součásti veřejného života i národní identity. Vyjádření ministerstva kultury ČTK shání. Kvůli škrtnům v rozpočtu na letošní rok už návrh kritizovala Asociace symfonických orchestrů a pěveckých sborů ČR.

Návrh státního rozpočtu počítá u ministerstva kultury s výdaji 17,6 miliardy korun, což je o zhruba 1,17 miliardy méně proti návrhu minulé vlády. Méně peněz mají dostat především takzvaná živá kultura, tedy třeba koncerty, divadelní představení či performance, a také příspěvkové organizace ministerstva či obnova památek.

"Kultura není a nesmí být okrajovou oblastí veřejného života - je to jeden ze základních pilířů soudržné společnosti, národní identity i ekonomické vitality země. Návrh státního rozpočtu, který v kapitole ministerstva kultury počítá s výraznými škrty, proto vnímáme jako krok, jenž může mít dlouhodobé a obtížně vratné dopady na celý sektor," uvedl prezident Unie Jiří Horecký.

Za problematické považuje Unie mimo jiné výrazné snížení prostředků pro příspěvkové organizace v době, kdy vláda rozhodla o zvýšení základních platových tarifů zaměstnanců v kultuře od letošního dubna o devět procent. Bez odpovídající úpravy rozpočtu podle zástupců unie hrozí to, že kulturní instituce nebudou schopny toto navýšení pokrýt, aniž omezí své služby či programovou činnost.

Škrty v rozpočtu ministerstva kultury vzbuzují obavy knihkupců a nakladatelů. "Jednak máme před sebou hostování na Mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu, které je klíčové pro úspěch české literatury ve světě a vyžaduje podporu překladů českých knih, jednak by snížení podpory mohlo ohrozit vydávání kvalitní původní české literatury, literatury pro děti a debutů nových autorů," uvedl Martin Vopěnka, předseda Svazu českých knihkupců a nakladatelů.

Podle Lenky Havlíkové, předsedkyně Asociace nezávislých divadel ČR, návrh rozpočtu citelně zasáhne nezřizovanou kulturu, a to napříč obory. "Divadlo, hudba, tanec i multižánrové projekty přijdou o 336,8 milionu korun, což znamená, že se řada projektů, na které jsou diváci zvyklí, neuskuteční, nebo uskuteční v menším rozsahu, nebo s vyšším vstupným," uvedla.

Irena Chovančíková, předsedkyně Asociace muzeí a galerií ČR, upozornila na to, že muzea a galerie dlouhodobě hospodaří s omezenými financemi. "Platové tarify v oblasti kultury jsou z jedné pětiny pod zákonnou minimální mzdou a navržené škrty znemožňují adekvátní ohodnocení práce," sdělila.

Předsedkyně Asociace symfonických orchestrů a pěveckých sborů ČR a viceprezidentka Asociace hudebních festivalů ČR Lenka Kavalová prohlásila, že stávající návrh rozpočtu ztěžuje působnost symfonických orchestrů a pěveckých sborů čerpajících z příslušného ministerského programu. "Bez jakékoliv diskuse v něm bylo škrtnuto 100 milionů korun, což je velmi razantní zásah. Proto bychom chtěli pana ministra požádat, aby v dotačních titulech ponechal částky v původně navržené výši. Tím by se situace pro letošní rok stabilizovala," uvedla.